

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה זצ"ל

שבת וישלח

ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן וכו' לשני מחנות וכו'. והיה המחנה הנשאר לפליטה ... (ל"ב, ח-ט)

שכשרואין שקשה להשיג העצה השלמה, צריכין להתנהג לפי חלקת העצה על כל פנים, באופן שעל כל פנים יהיה נשאר לו מחנה הנשאר לפליטה ולא יהיה נאבד לגמרי חס ושלום. שלא יאמר שילך ויתנהג וכו' רחמנא לצלן, רק ישתדל שעל כל פנים ישאר מה שישאר וכו'. הינו כשרואה אדם שהיצר הרע מתגבר עליו כמו שמתגבר, ונדמה לו שאין בכחו לעמד כנגדו כראוי, וכל מה שחושב עצות ותחבולות אינו עולה בידו כראוי, ומחמת זה עצתו חלוקה תמיד, אזי כל עצתו העקריית שישמך על כח הצדיק האמת, שבאיוה דרך שילך ימצא בו ה' יתברך. ולעת עתה יתנהג כפי חלקת העצה, שזה בחינת ויחץ את העם וכו' והיה המחנה הנשאר לפליטה, הינו שיקבע בלבו שאין שיהיה אף על פי כן אני חזק שלא אהיה נסוג אחור לגמרי מה' יתברך, ולא אייבא את עצמי לעולם, ולא אהיה חס ושלום מהחסידיים הנפולים שהם

כי באמת בכל צרה שבעולם יש בתוכה הרחבה, בחינת "בצר הרחבת ל"י כנ"ל, שזה בחינת "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר", הנאמר ביעקב אבינו, שדרשו רבותינו ז"ל על הצרות והגליות, שכוון יעקב לתן רווח בין הצרות והגליות. ועל ידי זה מכניעין קלפת שור וחמור, שהם בחינת קלפת עשו ושמעאל, שהם כלל כל הצרות והגליות, והם רוצים לעקם את הלב בעת צרה כאלו אפס תקוה, חס ושלום, שזה עיקר הצרה הגדולה ביותר מכל הצרות עצמן, שזה בחינת "ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום איה אלקיך", וכתוב: "כל היום כלמתי ננדי וכו'". אבל יעקב אבינו המשיך תקון זה, ליתן רווח בין עדר לעדר, שאפילו בעת צרה, חס ושלום, יסתכלו על הרווח ועל ההרחבה שהרחיב השם יתברך עמו עד הנה, וגם בהצרה בעצמה מרחיב לו כנ"ל, ועל ידי זה יוכל לצעק להשם יתברך, ויהיה ניצול לגמרי מכל הצרות בחסדו ונפלאותיו יתברך (לקוטי הלכות - הלכות כלאי בהמה ד' - אות ח' לפי אוצר היראה - יסורין וישועה - כ"ג):

ואביו קרא לו בנימין ... (ל"ה, י"ח)

ועל כן באמת עתה בגלות שנוחב הבית המקדש, קשה מאד לשמח כי אם בכח הצדיקים שיש להם דעת גדול ונפלא שנחשב כבנין בית המקדש כמו שאמרו רבותינו ז"ל כל מי שיש בו דעה וכו', שהם ממשיכים עלינו שמחה בו יתברך כדי שנוכל להתקיים בגלות המר הזה. ועל כן קראה לו אמו בן אוני, כי רחל מתה אז ונקברה בפרשת דרכים כדי שיוכלו ישראל לבכות על קברה בעת החרבן כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל כן מחמת שרחל אמנו ראתה גדל החרבן שיהיה קדם שנוכה לקץ האחרון, על כן קראה שמו בן אוני על שם גדל האנינות והבכיה שצריכין בכל לילה לבכות על חרבן בית המקדש. וכן צריך כל אחד לצעק ולבכות הרבה בכל יום על פגמו שמעבכין בנין בית המקדש שזה בחינת קול ברמה נשמע נהי בכי תמוריס רחל מבכה על בניה וכו'. אבל אביו קרא לו בנימין על שם ארץ ישראל כי יעקב קרא אותו בן ימין על שם הסוף שנחזר לארץ ישראל ויבנה בית המקדש בחלקו של בנימין ששם מקור השמחה. הינו שיעקב אמר שגם עתה צריכין לקרותו בנימין על שם ארץ ישראל שהוא בחינת שמחה, כי גם עתה בגלות אסור להיות בעצבות רק צריכין לצעק ולבכות ולפרש שיחתו איזה שעה ביום, אבל בכל היום צריכין להיות בשמחה לשמח נפשו בכל דרכי העצות. כי על ידי שמחה עיקר הברור מהיכלי התמורות שעל ידי זה דייקא יוצאין מן הגלות כל אחד לפי בחינתו בבחינת כי בשמחה תצאו (לקוטי הלכות - הודאה ו' - מ"ד):

גרועים וכו' רחמנא לצלן, כמו ששמענו מצדיקים, רק אני על משמתי אעמד לחטף מה שאוכל, למען יהיה המחנה הנשאר לפליטה. למשל, שהאדם חפץ שילמד הרבה ויתפלל וירבה בהתבודדות, ויהיה נקי מעתה מכל חטא והרהור וכו', ורואה שקשה עליו וכו', יהיה חזק בדעתו שעל כל פנים מה שאוכל לחטף בחי, אתייגע בכל כחי לחטף איזה טוב כל יום מימי חי, ואם חס ושלום לא אוכל להתפלל כלל, אראה לדבר אחר כך איזה דבור של תחנה ובקשה וכו'. ואם ימנעני חס ושלום גם מזה מה לעשות (כמו ששמעתי מפיו ז"ל), אף על פי כן אלמד מעט או הרבה, ועל כל פנים אתגבר ברצונות חזקים לה' יתברך, ואצעק על כל פנים רבונו של עולם הושיעה, וכיוצא בזה. ואם עצתי חלוקה אם ליסע או לישב בביתי, ואיני יכול לתת עצה לנפשי, על כל פנים אני חזק בדעתי, שבין בביתי בין בדרך אחטף טוב מה שאוכל. וכן בשאר דברים שאי אפשר לפרטם, וכל זה בחינת ויהיה המחנה הנשאר לפליטה. וזה שפרש רש"י: בעל כרחו, כי אלחם עמו. כי בזה אני חזק שבעל כרחו יהיה מִכְרַח להניחני שיהיה נשאר לי על כל פנים מחנה הנשאר לפליטה, כי אלחם עמו על זה בכחו של הצדיק וכו', וכמו שפרש רש"י שם: התקין עצמו לשלשה דברים: לדורון, ולתפלה ולמלחמה. 'לדורון' — זה בחינת המנחה ששלח אליו, ובעניין מלחמת היצר הרע הוא בחינת סוד שער המשתלח וסוד מים האחרונים שהוא בחינת סוד המנחה ששלח יעקב לעשו (כמובא בספרים), שזהו בחינת דברה תורה כנגד יצר הרע וכו' (פרשת כי תצא). 'לתפלה' — פרש רש"י אלקי אדוני אברהם וכו', זה בחינת שיחה וצעקה לה' יתברך, שאני אצעק תמיד שיצילני בזכות אבותינו שהם הצדיקים האמתיים וכו'. 'למלחמה' — והיה המחנה הנשאר לפליטה וכו' (לקוטי הלכות - הלכות ראש חודש ז' - נ"ב):

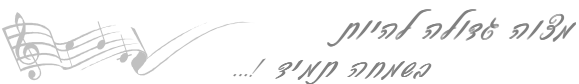
מכתב (ספר אג"י הנחל ב' - מכתב ב', המשך)

... אי אפשר לנו להתקרב לה' יתברך כי אם על-ידי אמונה לבד, כי צריכין כמה וכמה כלים דקדושה לקבל בתוכם את אור הקדושה, ועיקר הכלים נעשין על-ידי אמונת חכמים, בבחינת "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", כי אי אפשר להאמין בה' כי אם כשמאמינים במשה עבדו, דהיינו בחינת אמונת חכמים, וזה עיקר החילוק וההבדל שבין ישראל לעכו"ם, כי גם חכמי העכו"ם מאמינים בו יתברך, אבל וכו' כנ"ל.

התם (ראה ספר סיפורי מעשיות), אפילו בעת דחקו ושפלותו, היה מלא שמחה וחדוה תמיד, והיה מסתפק במה שהיה לו ולא היה חסר לו

ורוח תשימו ... (ל"ב, ח-ט)

לפעמים נתבלבל דעת האדם בשעת יסורין וצער, רחמנא לצלן, ונדמה לו כאלו כל העולם נפל עליו, וכאלו חס ושלום כל הצרות נתקבצו ובאו עליו יחד, חס ושלום, בלי הרחבה כלל, ועל ידי זה נתעקם לבו מהשם יתברך ואינו יכול לצעק אליו יתברך באמת, ואזי על ידי זה נתרבין עליו הצרות באמת, רחמנא לצלן, כי כל הנמשך אחר צערו, הצער נמשך אחריו, על כן צריכין לזוהר מאד ליתן רווח בדעתו, למצא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמן, ולהביא תודה והודאה על זה בכל עת.

אחינו בית ישראל
נגלל חוסר תקציב
הוצאת העלון עלולה להיפסק!

אם ההפצה הזו חשובה לכם
תרונו נא, בעין יפה

בנק הדואר, פס' 7-2255-89

כלום לעולם, ולבסוף זכה על-ידי תמימותו וצדקתו לעלות במעלות גדולות ורמות מאד, עד שעשאו המלך מיניסטער (שר) על כל המיניסטארין, וגם נעשה חכם גדול ומחכם מאד, ואף-על-פי כן גם אז לא עזב דרכי התמימות שלו, אבל אצל החכם (חברו של התם) היה כל זה להפך וכו'.

כל עיקר תיקון העולם תלוי בזה, שיתבטלו כל דרכי החכמות הרעות והמשבשות שמהם נמשכים גם-כן כל מיני כפירות ואפיקורסות, ולהתקשר באמת אל הצדיק האמת, שעיקר שלמות קדשת היהדות תלוי בזה.

הצדיק המנהיג האמת, על ידי זה עיקר ברור המדמה, שעל ידי זה עיקר שלמות האמונה הקדושה. כי עיקר שלמות האמונה כפי ברור המדמה. על כן צריך כל אחד לחפש מאד אחרי מנהיג אמתי להתקרב אליו, כדי לזכות לאמונה שלמה, דהיינו להאמין בחדוש העולם שהשם יתברך ברא את עולמו יש מאין המחלט. כי חדוש העולם אי אפשר להבין ששום שכל כי אם באמונה שזוכין על ידי צדיק האמת כנ"ל. ואל תדמה בנפשך שבנקל אתה יכול לזכות לזה להתקרב למנהיג אמתי, כי באמת צריכין לחפש ולבקש מאד אחריו.

ולבקש מאד מהשם יתברך שיזכה למצא מנהיג אמתי, שיזכה לאמונה שלמה על ידו. כי יש מנהיגים של שקר וכשמתקרבים אליהם אזי אדרבא באים לאמונות כוזביות. על כן צריכים לחפש מאד אחר מנהיג אמתי כנ"ל, כדי שיזכה לאמונה שלמה על ידו שהוא עיקר הכל. ועל ידי זה יזכה לחדוש העולם שלעתיד, עד שיזכה להגנון והשיר שיתער לעתיד כשיחדש השם יתברך את עולמו, שהוא הגנון שיתגן על שבעים ושנים נימין שמשם גדלים כל הריחות טובות וכל היראות, שזה הגנון הוא עיקר קבול השכר של הצדיקים לעתיד לבא, אשרי הזוכה לזה (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן ח').

על-ידי התקרבות לצדיק האמת נפסק זְהַמַּת הנחש, ולהפך על ידי מנהיג של שקר מתגבר הזהמא חס ושלום (שם).

... ותזכנו ברחמיך הרבים, להתקרב לצדיקים אמתיים שיש להם בחינת רוח נבואה, רוח הקדש באמת, באפן שנוכה על-ידם לברר ולתקן הכח המדמה ולא יבלבל אותנו המדמה חס ושלום, בדמיונות כוזבים ובבלבולים רעים חס ושלום, רק נזכה שיהיה הכח המדמה ברור וזך וצח אצלנו בתכלית התקון, באפן שנוכה על-ידי-זה לאמונה שלמה וישרה ובורורה זכה וצחה ונכונה באמת כרצונך הטוב בלי שום בלבולים כלל. ונזכה להאמין בך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, כי אתה בראת עולמך ברצונך הטוב יש מאין המחלט בעשרה מאמרות. ותצילנו ברחמיך הרבים, ממנהיגים של שקר שהם נקראים נביאי השקר, ולא יבלבלו את דעתנו כלל בדמיונות כוזבים חלילה. ותזכך ותטהר אותנו מטמאת וזְהַמַּת הנחש, ותשמרנו ותצילנו שלא יעלה על דעתנו שום נחוש וקסם כלל, ונתרחק מדרכי המנחשים והקוסמים בכל מיני הרחקות, ולא יהיה לנו שום אמונות כוזביות כלל. רק נזכה תמיד להיות תמים עם ה' אלקינו, ולהתנהג רק בתמימות ובפשיטות באמת ובאמונה שלמה האמתיות כרצונך הטוב. ותעביר ותעקר ותשבר ותכלה כל דעות המינים והכופרים והאפיקורסים מן העולם, ותרם על עולמך שתתפשט האמונה הקדושה בעולם, ויאמינו כל באי עולם בחדוש העולם, ולא ילכו אחר חקירת התחו כלל, רק יאמינו כלם בהאמת, שהעולם הוא מחדש ברצונך יתברך אשר בראו בששת ימי בראשית יש מאין המחלט, אשר על יסוד אמונה זו קים ועומד כל העולם ומלואו, כמו שכתוב, וכל מעשהו באמונה. ונזכה כלנו לעבדך באמת ובאמונה שלמה כל ימי עולם, עד אשר נזכה לראות בטוב אשר תעשה לנו בעת שתחדש את עולמך לעתיד ברצונך הטוב. ותעשה עמנו חסדים רבים. ויקים בנו מקרא שכתוב, להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות. ונאמר, חדשים לבקרים רבה אמונתך: (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה ח')

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... הילדים שלי נולדו תמיד בזמן שנסעתי למירון, אני הייתי במירון והם נולדו, אני באתי לטבריה אז אמרו לי מזל טוב, מזל טוב יש לך בת, יש לך בן.

הרב ... מצפת שלח מכתב עם נדבה לאדמו"ר, והוא לא רצה שידע שהוא שולח את הכסף, אז הוא כתב "הנסתר" יש לו מתנה שבבילך שני לירות וחצי, והאדמו"ר ראה מכתב כזה "הנסתר", אז הוא יכול לרחוש הרבה חסידים, הוא נתן את המכתב פתוח על השולחן והלך לאיזה מקום, והחסידים שלו ראו מכתב פתוח, יכולים לקרוא וקראו שהנסתר שלח לו שני לירות וחצי, ונעשה רעש בירושלים שהאדמו"ר יש לו נסתר בצפת שהוא שולח לו כסף [והסיפור הזה התהלך בכל מקום, אז רבי ישראל בער אמר להרב הזה: תראה מה אתה עשית, עשית מפורסם]...

שבת שלום

צריך האדם להסתכל באמת ולהבין היטב שבזה העולם אין שום תענוג שלם כלל, כי כל תענוגי זה העולם הם בבחינת "ואחרית שמחה תגוה", כי אי אפשר שיתנהג להאדם הכל כרצונו, על-כן אי אפשר לחיות בזה העולם חיים שיהיו נקראים חיים כי אם כשמסתפק במה שיש לו ושמה בחלקו, אפילו אם אין לו רק לחם ומים בדחק ויודע כי אין שום צער ויסורים בעולם כי אם עוונות שהם המשאוי הכבד מכל המשאות של כל מיני יסורים שבעולם, ועל-כן הוא מרצה ושמה גם בחיי צער וכל מגמתו רק לעמל בדברי תורה ולכסף ולהשתוקק להי יתברך לעשות רצונו ולהלל בו, וזה האיש יש לו חיים אמתיים ואשרי לו בעולם הזה ובעולם הבא.

אור הצדיק גדול מאד, אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים בלי שיעור כנגד העולם, ומהראוי היה שלא יוכל העולם להעלים ולהסתיר אור הגדול הזה מאחר שהעולם קטן מאד מאד כנגד האור הגדול הזה, אך מחמת שהעולם עומד בסמוך, לפני העיניים, על-ידי זה העולם חוצץ וסותם בפני העיניים מלראות אור הגדול של הצדיק. אבל מי שהוא חכם מעט ומטה עיניו קצת מן העולם, תכף יוכל להאיר לו אור הנפלא של הצדיק ויראה שכל העולם כאפס ואין כנגד אור הנפלא הזה, כי אין כח בעולם הקטן הזה לחצץ בפני האור הגדול והנורא הזה, כי אם מחמת שעומד בסמוך לפני העיניים.

המתפלל עליו תמיד בכל לב ודורש שלומו והצלחתו בזה ובבא.

ישראל דב אודסר

(ספר ימי מוהר"ן חלק ב' - סימן ט"ו)

סיפור

... והנה, בכל הקיץ תקפ"א הנזכר לעיל, כל מחשבותיו היו שתכף כשאזכה לגמור ההדפסה, אסע תכף לארץ ישראל, דהיינו שאהיה בראש השנה באומאן, ותכף אחר ראש השנה אסע מאומאן לאדעס ומשם לארץ ישראל. אבל, כשהייתי באומאן על ראש השנה עם הספרים אחר ראש השנה, רבו המניעות וגם מניעות מחמת ממון גם עדיין הייתי צריך להיות בביתי לצורך גמר הספרים שהיו צריכין לסדרם עדיין, ושאר עסקים שהכרחתי לעסוק בשבילם, ומחמת כל זה הכרחתי לחזור לביתי ולא נסעתי תכף.

ובתוך כך עבר חודש תשרי וימי החורף הגיעו, ואז בודאי אי אפשר ליסע לארץ ישראל. גם בתוך כך, בין יום הכפורים לסכות, עבר רבי דוד הנזכר לעיל דרך קהלת קודש טולטשין, וחזר לארץ ישראל ואני לא יכלתי אז לנסוע עמו, וכל מחשבותי היו שאסע עמו יחד, ועכשיו לא יכלתי לנסוע עמו, ונתעכבתי בביתי.

גם אז נשמע מלחמות הגרעקין [היונים], והכל אמרו שאי אפשר ליסע עכשיו לארץ ישראל. גם את רבי דוד הנזכר לעיל, שהיה שד"ר מהכולל ושאר המשלחים לא רצה הרב מאפטע להניחם לנסוע לארץ ישראל, מחמת סכנות הנזכרות לעיל, רק אחר הפצרות רבות מחמת שכל עניי ארץ ישראל עיניהם תלויות על ביאת המשלחים, הכרח להניחם. ובאמת, לא נסעו מסטמבול דרך הים, רק דרך יבשה, והיו להם הוצאות גדולות מאד, הכל מחמת סכנות מלחמות של מרידת הגרעקין:

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - צדיק, סימן צח-ט)

כל מנהיג אמתי שבכל דור יש לו בחינת רוח נבואה, וגם עכשו שבטל הנבואה ואין לו נבואה ממש, אף על פי כן בהכרח שיהיה לו רוח אחרת דקדשה מה שאין לשאר ההמון שהיא בחינת רוח הקדש רוח נבואה. ועל ידי בחינת רוח נבואה של